

บทที่ 7

การจัดการอุปกรณ์รับ-แสดงผล

7.1 ความนำ

ในการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์นั้น จะต้องมีการรับและแสดงผลข้อมูลของระบบ การจัดการอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับและแสดงผลข้อมูลจึงมีความสำคัญและจำเป็น โดยหน้าที่ทั้งหมดเป็นหน้าที่ของระบบปฏิบัติการเป็นผู้จัดการอุปกรณ์เหล่านั้น ให้สามารถรับและแสดงผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 หน้าที่ของระบบปฏิบัติการในการจัดการอุปกรณ์

หน้าที่พื้นฐานของระบบปฏิบัติการในการดูแลอุปกรณ์ต่างๆ ในระบบคอมพิวเตอร์ โดยทั่วไปมีดังนี้

7.2.1 ติดตามสถานะของอุปกรณ์

ระบบปฏิบัติการมีหน้าที่ในการติดตามสถานะของอุปกรณ์ทุกชิ้น วิธีที่นิยมใช้คือ UCB (Unit Control Block) เพื่อเก็บข้อมูลที่สำคัญต่างๆ ของสำหรับอุปกรณ์ แต่ละชิ้น UCB คล้าย PCB ของโปรเซส

7.2.2. กำหนดการใช้อุปกรณ์

เป็นหน้าที่หนึ่งที่ระบบปฏิบัติการต้องกำหนดว่าอุปกรณ์ชิ้นใด โปรเซสใดเป็นผู้ใช้ จะใช้นานเท่าไร และเริ่มใช้เมื่อไรมาตรการในการกำหนดสิ่งเหล่านี้เพื่อให้การใช้งานอุปกรณ์แต่ละชิ้นเกิดประโยชน์สูงสุด มีเทคนิคการจัดการอุปกรณ์อยู่ 3 ประเภท คือ

1. การยกให้ (Dedicated Device) เป็นการกำหนดให้อุปกรณ์ถูกใช้ได้โดยโปรเซสเพียงโปรเซสเดียว โปรเซสอื่นๆ จะเข้ามาใช้อุปกรณ์ตัวนี้ไม่ได้

2. การแบ่งปัน (Shared Device) เป็นการกำหนดให้อุปกรณ์ถูกใช้ได้โดยหลายโปรเซสร่วมกัน ไม่เป็นของโปรเซสใดโปรเซสหนึ่ง

3. การปลอม (Virtual Device) เป็นการจำลองอุปกรณ์ชิ้นหนึ่งให้เป็นอุปกรณ์อีกชิ้นหนึ่ง เช่น จำลองดิสก์เป็นเครื่องพิมพ์ ซึ่งมีในระบบปฏิบัติการบางตัวเท่านั้น

7.2.3 จัดสรร (Allocate) อุปกรณ์

ในการมอบหมายอุปกรณ์ให้แก่โปรเซสแต่ละโปรเซสนั้นระบบปฏิบัติการจะต้องจัดสรรอุปกรณ์ เพื่อมอบหมายอุปกรณ์ชิ้นนั้นให้โปรเซส

7.2.4 เรียกลิ้น (Deal locate) อุปกรณ์

เมื่อโปรเซสที่ครอบครองอุปกรณ์จบลง ระบบปฏิบัติการจะนำเอาอุปกรณ์ต่างๆ ที่ถูกครอบครองโดยโปรเซสนี้คืนให้กับระบบ หมายความว่าอุปกรณ์ไม่ได้ถูกครอบครองโดยโปรเซสที่เพิ่งจบสิ้นนี้อีกต่อไป

ที่กล่าวมานี้เป็นเพียงหน้าที่ทั่วไปของระบบปฏิบัติการกับอุปกรณ์ต่างๆ ระบบปฏิบัติการที่ถูกออกแบบมาเพื่อความคล่องตัวในการใช้งานสูงจะมีการใช้ตัวขับอุปกรณ์ (Device Driver) และมีความสามารถในการจัดการเรื่องการทำอุปกรณ์เทียม หรืออุปกรณ์เสมือน (Virtual Device) รวมอยู่ในระบบปฏิบัติการเองด้วย

7.3 ประเภทของอุปกรณ์ของระบบ

โดยทั่วไปเราสามารถแบ่งแยกประเภทของอุปกรณ์ของระบบออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ โดยในแต่ละประเภทก็จะมีลักษณะของฟังก์ชันการทำงานที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

7.3.1 Dedicated devices

อุปกรณ์ประเภทนี้จะถูกจัดสรรให้กับโปรเซสเพียง 1 โปรเซสเท่านั้น จะไม่มีการเปิดให้โปรเซสต่างๆ ใช้อุปกรณ์ร่วมกัน กล่าวคือ ในเวลาหนึ่งๆ จะมีเพียง 1 โปรเซสเท่านั้นที่สามารถใช้งานอุปกรณ์ประเภทนี้ได้

ตัวอย่างอุปกรณ์ของระบบที่ถูกจัดอยู่ในประเภทนี้ได้แก่ เทปไดรฟ์ เครื่องพิมพ์ พลอตเตอร์ เป็นต้น จะพบว่าอุปกรณ์เหล่านี้ไม่สะดวกต่อการใช้งานร่วมกันระหว่างโปรเซสหลายๆ โปรเซส ยกตัวอย่างเช่น พลอตเตอร์ซึ่งเป็นอุปกรณ์วาดลายเส้นโดยอาศัยแขนจับปากกาเพื่อลากลายเส้นในแกน X และแกน Y ของกระดาษ หากมีการเปิดให้ใช้งานพลอตเตอร์ร่วมกันได้ อาจก่อให้เกิดปัญหาคือ เมื่อพลอตเตอร์วาดรูปภาพไปได้ครึ่งหนึ่ง ในระหว่างนั้นมีอีกโปรเซสมาขอใช้งานพลอตเตอร์ร่วมด้วย พลอตเตอร์จึงไปวาดรูปภาพของโปรเซสใหม่ ในขณะที่ยังวาดภาพของ

โปรเซสเดิมยังไม่เสร็จสมบูรณ์ จึงมีผลทำให้ภาพที่วาดออกมา เป็นรูปภาพจากโปรเซส 2 โปรเซส ครั้งแรกเป็นภาพของโปรเซสเดิม และครั้งหลังเป็นภาพของโปรเซสใหม่ เป็นต้น

ข้อเสียของอุปกรณ์ประเภทนี้คือ ในเวลาหนึ่งๆ หากมีโปรเซสใดๆ ใช้งานอุปกรณ์ไม่เต็ม 100 เปอร์เซ็นต์ ก็จะส่งผลให้เกิดการใช้งานอุปกรณ์อย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจาก ณ เวลาหนึ่งๆ จะมีโปรเซสนั้นเพียงโปรเซสเดียวเท่านั้นที่จะสามารถใช้งานอุปกรณ์นั้นๆ ได้

7.3.2 Shared devices

เป็นอุปกรณ์ที่สามารถจัดสรรให้กับโปรเซสหลายๆ โปรเซสใช้งานร่วมกันได้ ตัวอย่างอุปกรณ์ของระบบที่ถูกจัดอยู่ในประเภทนี้ได้แก่ ดิสก์ต่างๆ เป็นต้น ในเวลาหนึ่งๆ โปรเซสต่างๆ สามารถส่งการร้องขอใช้งานดิสก์เข้ามาพร้อมกันได้

Device Manager ต้องควบคุมการใช้งานอุปกรณ์ร่วมกันระหว่างโปรเซสต่างๆ ไม่เช่นนั้น อาจก่อให้เกิดปัญหาการใช้งานอุปกรณ์ชนกันระหว่างโปรเซสได้ ตัวอย่างเช่น หากโปรเซสที่ 1 และโปรเซสที่ 2 ต้องการอ่านข้อมูลจากดิสก์เดียวกัน Device Manager ต้องจัดหานโยบายในการตัดสินใจว่าจะให้โปรเซสใดได้อ่านข้อมูลจากดิสก์นั้นก่อน

7.3.2 Virtual devices

สำหรับอุปกรณ์ประเภทนี้เป็นการนำ Dedicated devices มาแปลงให้อยู่ในรูปของ Shared devices ตัวอย่างเช่น เครื่องพิมพ์เป็น Dedicated devices และดิสก์เป็น Shared devices สามารถนำเครื่องพิมพ์มาแปลงเป็น Shared devices ได้ด้วยการนำเทคนิค Spooling มาใช้ ดังนั้นแทนที่ในเวลาหนึ่งๆ จะมีผู้ใช้งานเครื่องพิมพ์ได้แค่คนเดียว ก็สามารถให้ผู้ใช้งานหลายๆ คนสั่งพิมพ์งานมายังเครื่องพิมพ์เครื่องนั้นพร้อมๆ กันได้ โดยคำสั่งร้องขอพิมพ์งานจากผู้ใช้งานต่างๆ จะไม่ถูกส่งไปยังเครื่องพิมพ์โดยตรง แต่จะถูกพิมพ์ลงสู่ดิสก์ก่อน จากนั้นเมื่อเครื่องพิมพ์พร้อมทำงานก็จะส่งงานไปยังเครื่องพิมพ์เพื่อพิมพ์งานให้ผู้ใช้งานแต่ละคน ดังนั้น เครื่องพิมพ์เครื่องนี้จึงถูกเรียกว่า Virtual printer

7.4 ลักษณะการรับ-ส่งข้อมูลของอุปกรณ์รับ-แสดงผล

โดยทั่วไปแล้วอุปกรณ์รับ-แสดงผล (Input/Output Device) สามารถจำแนกตามลักษณะการจัดเก็บข้อมูลได้ 2 ประเภทดังนี้ (น.ท.ไพศาล โมลิสกุลมงคล และคนอื่นๆ, 2545)

7.4.1 Block Devices

คือ อุปกรณ์ที่จัดเก็บข้อมูลเป็นลักษณะบล็อกข้อมูล โดยมีขนาดของบล็อกข้อมูลประมาณ 512 ไบต์ ถึง 32,768 ไบต์ ตัวอย่างเช่น ดิสก์ (Disk) ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ฮาร์ดดิสก์ ฟลอปปีดิสก์ ซีดี เป็นต้น ซึ่ง Block Devices มีคุณสมบัติดังนี้

1. สามารถที่จะอ่าน/เขียนข้อมูลลงในแต่ละบล็อกได้อย่างอิสระ ในอุปกรณ์ประเภทที่เป็นบล็อกจำพวกดิสก์
2. สามารถกำหนดตำแหน่งลงไปบนแผ่นดิสก์ได้ จะประกอบไปด้วยไซลินเดอร์ (Cylinder) และเซกเตอร์ (Sector) โดยมีหัวอ่านบนแขนกลทำหน้าที่อ่านข้อมูลในขณะที่หัวดิสก์หมุนรอบตัวไปด้วยความเร็วคงที่ หัวบริเวณพื้นที่ดิสก์หัวอ่านจะสามารถเลื่อนไปได้ทุกที่
3. แต่ละบล็อกที่บรรจุข้อมูลอยู่ภายในหัวอ่านสามารถนำข้อมูลออกมาได้ อุปกรณ์ที่มีการแอกเซสโดยตรง (Direct access storage device)

ภาพที่ 7.1 แสดงตัวอย่าง Block Devices

ที่มา (<http://www.kcw.ac.th/kcw5151/kraitong%201/p2.1.htm>, 2552)

7.4.2. Character Devices

คือ อุปกรณ์ที่จัดเก็บข้อมูลเป็นลักษณะสายอักขระ จำนวนข้อมูลขึ้นอยู่กับบัฟเฟอร์ (buffer) ที่มีแต่ไม่สามารถกำหนดตำแหน่งของบัฟเฟอร์เหล่านี้ได้ ตัวอย่างอุปกรณ์ประเภทนี้ ได้แก่ เครื่องพิมพ์ เครื่องอ่านภาพ การ์ดเครือข่าย เป็นต้น ซึ่ง Character Devices มีคุณสมบัติดังนี้

1. อุปกรณ์ประเภทนี้ข้อมูลที่ส่งเข้ามาออกจะเรียงมาเป็นลำดับก่อน-หลัง การแบ่งแยกข้อมูลทำได้โดยตรวจสอบลำดับของข้อมูล
2. อุปกรณ์ประเภทนี้สามารถจัดการได้ง่าย เพียงแต่จัดลำดับการรับ-ส่งข้อมูลให้ถูกต้อง

ภาพที่ 7.2 แสดงตัวอย่าง Character Devices

ที่มา (<http://pirun.ku.ac.th/~b4904281/page2.html>, 2552)

7.5 ตัวควบคุมอุปกรณ์

อุปกรณ์แต่ละอุปกรณ์จะมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือกลไกของอุปกรณ์นั้น และวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ควบคุมกลไกการทำงานของอุปกรณ์ ซึ่งทั้งสององค์ประกอบนี้มักจะแยกออกจากกันโดยส่วนที่เป็นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ที่ควบคุมกลไกการทำงานเรียกว่าตัวควบคุมอุปกรณ์ (Device Controller) หรือ อะแดปเตอร์ (Adapter) (นริรัตน์ นิยมไทย, 2549)

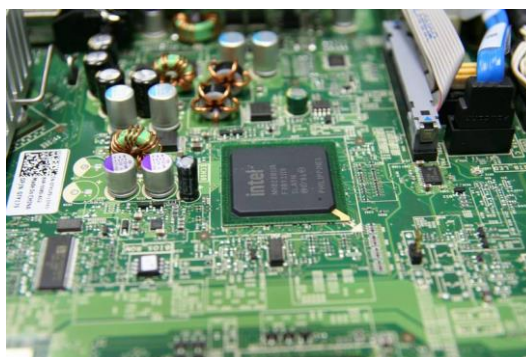
ตัวควบคุมอุปกรณ์จะอยู่ในรูปของแผงวงจร ซึ่งจะติดตั้งในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้ว เชื่อมโยงเคเบิลไปยังตัวอุปกรณ์ ซึ่งตัวควบคุมอุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมอุปกรณ์หนึ่ง จะใช้ควบคุมอุปกรณ์ได้เพียงอย่างเดียว ไม่สามารถนำไปใช้ควบคุมอุปกรณ์ชนิดอื่นได้ เช่น ตัวควบคุมดิสก์ จะได้สามารถนำไปใช้ควบคุมการทำงานของจอภาพ เป็นต้น

โดยปกติแล้วตัวควบคุมอุปกรณ์แต่ละตัวจะมีการติดต่อกับซีพียูโดยผ่านรีจิสเตอร์ โดยการใช้งานอุปกรณ์ต่างๆ นั้นระบบปฏิบัติการจะทำโดยการเขียนคำสั่งลงไปนรีจิสเตอร์ของตัวควบคุมอุปกรณ์นั้น โดยอาจจะมีการกำหนดค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ไปพร้อมกับคำสั่งเพื่อควบคุมชนิดและรูปแบบของการใช้งานอุปกรณ์นั้นด้วย ซึ่งเมื่อทำงานเขียนคำสั่งเสร็จแล้วซีพียูก็จะปล่อยให้อุปกรณ์นั้นทำงานด้วยตัวเองโดยอาศัยข้อมูลต่างๆ ในการทำงานจากคำสั่งและพารามิเตอร์ที่เขียนลงไปนรีจิสเตอร์ หรือ ตำแหน่งความจำอุปกรณ์นั้น และซีพียูก็จะไปทำงานอื่น ๆ ต่อไป โดยไม่ต้องคอยการทำงานของอุปกรณ์ และเมื่อการทำงานของอุปกรณ์แล้วเสร็จ ตัวควบคุมอุปกรณ์จะส่งสัญญาณกลับไปยังให้ทางซีพียูทราบโดยผ่านระบบปฏิบัติการ เพื่อให้ซีพียูทำตรวจสอบผลลัพธ์ของการทำงาน โดยซีพียูจะอ่านข้อมูลจากรีจิสเตอร์ของตัวควบคุมอุปกรณ์นั้น เพื่อตรวจสอบผลลัพธ์ของการทำงานและสถานะของอุปกรณ์นั้นๆ เพื่อให้สามารถใช้งานในคราวต่อไปได้

แต่อย่างไรก็ตามในระบบคอมพิวเตอร์บางระบบตัวควบคุมอุปกรณ์อาจจะมีการติดต่อกับซีพียูด้วยวิธีการอื่น โดยไม่ต้องผ่านรีจิสเตอร์ก็ได้ ซึ่งจะสามารถทำได้โดยการเตรียมเนื้อที่หน่วยความจำเฉพาะไว้เพื่อทำหน้าที่เป็นช่องทางในการติดต่อกับซีพียูโดยเฉพาะ โดยไม่ต้องอาศัยการทำงานของรีจิสเตอร์เข้าช่วย โดยมีการกำหนดตำแหน่งของหน่วยความจำที่ใช้เพื่อการทำงานของตัวควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งเรียกว่าการจับคู่หน่วยความจำกับอุปกรณ์ (Memory Map I/O) และในแต่ละตำแหน่งหน่วยความจำที่ใช้การทำงานนั้นจะมีหมายเลขประจำตัวหรือที่เรียกว่าหมายเลขการขัดจังหวะ (Interrupt Vector) กำหนดอยู่ เมื่อระบบต้องการใช้งานอุปกรณ์ใดก็จะทำงานส่งสัญญาณหมายเลขขัดจังหวะซึ่งเป็นหมายเลขประจำตัวของอุปกรณ์นั้นเพื่อแจ้งให้ซีพียูทราบว่าต้องการใช้งานอุปกรณ์ตัวนั้นๆ

อุปกรณ์ รับ-แสดงผลข้อมูล แต่ละประเภทนั้นจะประกอบไปด้วยกลไกต่างๆ และส่วนที่เป็นวงจรอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบรวมกันเป็นตัวชิพ (Chip) หรือเป็นแผงวงจร (Circuit Board) ซึ่งเรียกว่า ตัวควบคุมอุปกรณ์ นั้นเอง

ภาพที่ 7.3 แสดงตัวอย่าง ตัวควบคุมอุปกรณ์

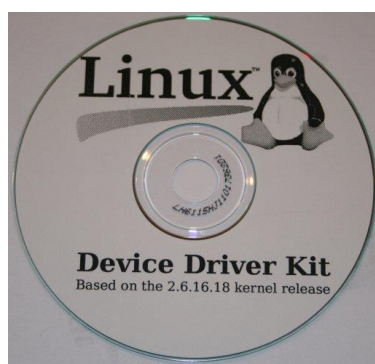
ที่มา (http://www.mahamodo.com/server/R300_5_IntelChipControl.JPG, 2552)

การติดต่อระหว่างตัวควบคุมอุปกรณ์ กับอุปกรณ์มักอยู่ในรูปของภาษาเครื่อง (Machine Language) โดยอาศัยระบบบัส (System Bus) ข้อมูลในการทำงาน ซึ่งมักจะมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น ต้องอาศัยการตรวจสอบข้อผิดพลาดของการทำงานดังกล่าวเรียกว่า Checksum Error

7.6 ตัวขับอุปกรณ์

อุปกรณ์แต่ละชนิดย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปทั้งในแง่การติดต่อส่งข้อมูล และการควบคุมการทำงานของตัวอุปกรณ์เอง ระบบปฏิบัติการจะต้องควบคุมและติดต่อกับอุปกรณ์ต่างๆ ทุกประเภท ถ้าเรานำโปรแกรมส่วนควบคุมอุปกรณ์ต่างๆ ทั้งหมดมารวมไว้ในตัวระบบปฏิบัติการ จะทำให้ระบบปฏิบัติการมีขนาดใหญ่มาก ระบบปฏิบัติการจำเป็นจะต้องรู้ลักษณะการทำงานของอุปกรณ์ทุกประเภท เพื่อสามารถควบคุมการทำงานของอุปกรณ์นั้นๆ ได้ถูกต้อง ซึ่งถ้าเราต้องการติดตั้งอุปกรณ์ชนิดใหม่เข้าไปในระบบคอมพิวเตอร์ของเรา เราไม่สามารถทำได้ ทั้งนี้เพราะในตัวระบบปฏิบัติการ ไม่มีโปรแกรมที่จะจัดการกับอุปกรณ์ชนิดใหม่นี้ มันจึงไม่สามารถติดต่อและควบคุมอุปกรณ์ใหม่ได้ ถ้าต้องการจะติดตั้งอุปกรณ์ตัวใหม่เข้าไปเราต้องแก้ไขปรับปรุงระบบปฏิบัติการใหม่ ซึ่งอาจเสียค่าใช้จ่ายสูงและการเปลี่ยนระบบปฏิบัติการทำได้ไม่สะดวกนัก คือเราจำเป็นต้องหยุดการทำงานของระบบทั้งหมดเพื่อเปลี่ยนเอาระบบปฏิบัติการตัวใหม่ที่ได้รับการปรับปรุงแล้วเข้าไปทำงานแทน

ภาพที่ 7.4 แสดงตัวอย่างซีดีสำหรับใช้ติดตั้งตัวขับอุปกรณ์ในระบบปฏิบัติการลินุกซ์

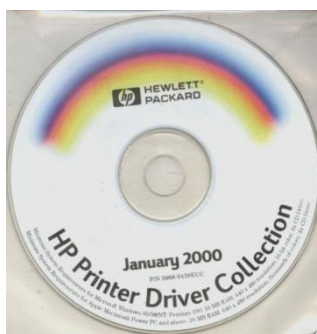
ที่มา (<http://www.kroah.com/log/2006/05/24/, 2552>)

เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาดังกล่าว ผู้ออกแบบระบบปฏิบัติการจึงมีความคิดที่จะแยกเอาส่วนควบคุมอุปกรณ์ทั้งหลายออกจากตัวระบบปฏิบัติการ โปรแกรมที่แยกออกมาต่างหากและมีหน้าที่ควบคุมติดต่อกับอุปกรณ์ต่างๆ นี้เรียกว่า ตัวขับอุปกรณ์ (Device Driver) อุปกรณ์แต่ละชนิดจะมีตัวขับอุปกรณ์ของมันเองและแตกต่างจากตัวขับอุปกรณ์ชนิดอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการควบคุมติดต่อ

อุปกรณ์แต่ละชนิดไม่เหมือนกัน เช่น มีตัวขับอุปกรณ์ของเครื่องพิมพ์ ตัวขับอุปกรณ์ของเครื่องอ่านบัตร ตัวขับอุปกรณ์ของดิสก์ เป็นต้น

ถึงแม้ว่าเป็นอุปกรณ์ชนิดเดียวกันแต่ถ้าถูกผลิตจากผู้ผลิตต่างก็อาจมีการควบคุมติดต่อที่ต่างกันได้ เช่น เครื่องพิมพ์ยี่ห้อ EPSON มีการควบคุมต่างกับเครื่องพิมพ์ยี่ห้อ NEC ในกรณีนี้เครื่องพิมพ์ทั้งสองจะต้องมีตัวขับอุปกรณ์คนละตัวกัน เมื่อระบบปฏิบัติการต้องการจะติดต่อกับอุปกรณ์ชนิดใด ระบบปฏิบัติการก็จะติดต่อผ่านทางตัวขับอุปกรณ์ชนิดนั้น แล้วตัวขับอุปกรณ์จะติดต่อกับอุปกรณ์จริงๆ อีกทีหนึ่ง การติดต่อของระบบปฏิบัติการกับอุปกรณ์ไม่ว่าจะเป็นตัวขับอุปกรณ์ของอุปกรณ์ชนิดใดก็ตามจะเป็นรูปแบบเดียวกันหมด ระบบปฏิบัติการติดต่อกับอุปกรณ์ผ่านทางตัวขับอุปกรณ์ ในลักษณะเช่นนี้ ระบบปฏิบัติการไม่จำเป็นต้องรู้ลักษณะการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ เลย ปล่อยให้มันเป็นหน้าที่ของตัวขับอุปกรณ์ชนิดนั้นๆ ระบบปฏิบัติการรู้เพียงแต่การติดต่อและควบคุมอุปกรณ์ผ่านทางตัวขับอุปกรณ์เท่านั้น ซึ่งจะเหมือนกันหมด ดังนั้นการติดตั้งอุปกรณ์ชนิดใหม่เข้าไปในระบบก็ทำได้ง่ายมาก เพียงแต่นำโปรแกรมตัวขับอุปกรณ์ของอุปกรณ์ชิ้นนั้นเพิ่มเข้าไปในระบบ การแก้ไขระบบก็ทำเพียงแต่เขียนโปรแกรมตัวขับอุปกรณ์ขึ้นมาเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับตัวระบบปฏิบัติการแต่อย่างใด เพราะระบบปฏิบัติการยังคงติดต่อกับอุปกรณ์ใหม่เหมือนกับอุปกรณ์อื่นเช่นกัน (นริรัตน์ นิยมไทย, 2549)

ภาพที่ 7.5 แสดง ตัวอย่างซีดีสำหรับใช้ติดตั้งตัวขับอุปกรณ์ของเครื่องพิมพ์

ที่มา (<http://cgi.ebay.com.my/ws/eBayISAPI.dll?ViewItem&item=280349097850>, 2552)

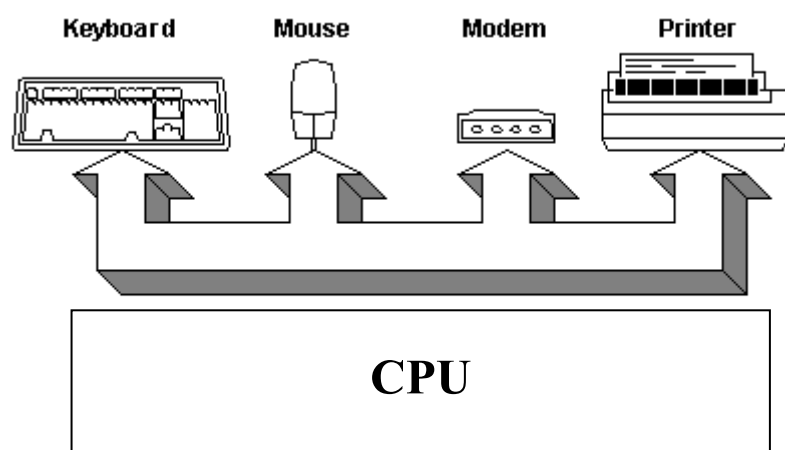
7.7 การรับส่งข้อมูลระหว่างซีพียูกับอุปกรณ์

เมื่อโปรเซสต้องการส่งข้อมูลให้กับอุปกรณ์ต่างๆ ข้อมูลที่ส่งจะถูกจัดเก็บไว้ในหน่วยความจำหลักที่ถูกครอบครองโดยโปรเซสนั้น การส่งข้อมูลจะกระทำโดยซีพียูเป็นผู้นำข้อมูลมาจากหน่วยความจำส่วนนี้และส่งไปให้อุปกรณ์ต่างๆ และในทางกลับกันเมื่ออุปกรณ์ต่างๆ ต้องการส่งข้อมูลไปให้กับโปรเซส ข้อมูลจะถูกส่งผ่านซีพียูไปไว้ในหน่วยความจำส่วนเดียวกันนี้ จากนั้นโปรเซสจึงจะสามารถนำข้อมูลไปใช้งานได้

ในการทำงานของคอมพิวเตอร์นั้นมักจะมีการรับส่งข้อมูลระหว่างซีพียูกับอุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งระบบปฏิบัติการมีหน้าที่ในการจัดการรับส่งข้อมูลเหล่านั้น วิธีในการรับส่งข้อมูลระหว่างซีพียูกับอุปกรณ์ มีอยู่ด้วยกันหลายวิธี ดังนี้ (พิรพร หมุนสนธิ และคนอื่น ๆ, 2553)

7.7.1 Polling

วิธีการรับ-ส่งข้อมูล แบบ Polling นั้นซีพียูจะต้องคอยสอบถามอุปกรณ์ทั้งหมด ในทุกๆ ช่วงเวลาว่าต้องการให้ซีพียูทำงานให้หรือไม่ ทำให้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องการให้ซีพียูทำการประมวลผลให้ต้องรอคอยการสอบถามจากซีพียูและเป็นการเสียเวลาการทำงานของซีพียูมากหากสอบถามอุปกรณ์แล้วไม่มีอุปกรณ์ใดต้องการให้ซีพียูประมวลผลให้

ภาพที่ 7.6 แสดงวิธีการรับ-ส่งข้อมูล แบบ Polling

ที่มา (http://www.windowsnetworking.com/articles_tutorials/interrupt.html, 2552)

เมื่อซีพียูส่งสัญญาณออกไปสอบถามสถานะการทำงานของอุปกรณ์ชิ้นใดชิ้นหนึ่ง จะได้รับสัญญาณตอบกลับจากอุปกรณ์ มีคำตอบ ดังนี้

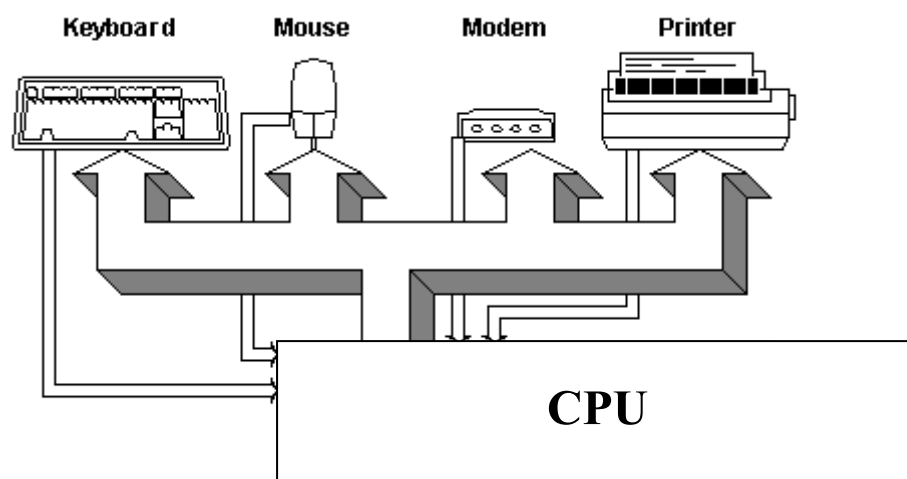
1. Command Ready หมายถึง สถานะที่อุปกรณ์พร้อมที่จะรับคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน
2. Busy หมายถึง สถานะที่อุปกรณ์ไม่พร้อมที่จะรับคำสั่งเพื่อปฏิบัติงาน เนื่องจากอุปกรณ์นั้นกำลังปฏิบัติงานตามคำสั่งอื่นอยู่
3. Error หมายถึง สถานะที่อุปกรณ์เกิดความผิดปกติในการทำงาน ไม่สามารถรับคำสั่งใดๆ ได้อีก เช่น กระดาษติดที่เครื่องพิมพ์ หมึกพิมพ์หมด ดิสก์เต็ม ดิสก์เสีย เป็นต้น

เมื่อซีพียูต้องรอการทำงานของอุปกรณ์ จะเกิดสภาวะการรอคอยเรียกว่า Busy Waite Cycle ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ซีพียูไม่สามารถทำงานอื่นได้ต้องรอนานกว่าช่วงเวลารอคอยนี้สิ้นสุดลง คือเมื่อสามารถเรียกใช้งานอุปกรณ์นั้นได้นั่นเอง

7.7.2 IRQ (Interrupt Request)

เป็นวิธีการหยุดการทำงานของซีพียู โดยอุปกรณ์รับ-แสดงผลเป็นผู้ส่งสัญญาณนี้ขึ้นมา และผู้ที่ทำหน้าที่หยุดการทำงานของซีพียูเรียกว่า Interrupt Handler โดยหลักการทำงานของ Interrupt Handler คือ มีโครงสร้างข้อมูลที่เรียกว่า Interrupt Vector ซึ่งเป็นที่เก็บตำแหน่งของโปรแกรมอินเทอร์รัพท์สำหรับสัญญาณอินเทอร์รัพท์ต่างๆ โดยที่สัญญาณอินเทอร์รัพท์ต่างๆ นี้จะมีหมายเลขสัญญาณที่ไม่ซ้ำกัน

วิธีการรับ-ส่งข้อมูล แบบ IRQ นั้นในขณะที่ซีพียูกำลังทำงานอยู่ อุปกรณ์ต่างๆ สามารถร้องขอมาที่ซีพียูให้ช่วยประมวลผลได้ทุกช่วงเวลา โดยการส่งสัญญาณอินเทอร์รัพท์มายังซีพียู ซึ่งอุปกรณ์แต่ละประเภทจะมีหมายเลข IRQ ที่ต่างกัน โดยหมายเลข IRQ ที่มีค่าความสำคัญ (Priority) สูงสุดคือ IRQ หมายเลข 0 (NMI = Non Maskable Interrupt) เป็นสัญญาณอินเทอร์รัพท์ที่ไม่สามารถรอกอยได้ซีพียูต้องทำการประมวลผลให้กับงานที่มี IRQ เป็น 0 ก่อนเสมอ เมื่อเกิดอินเทอร์รัพท์ ขึ้นสัญญาณการอินเทอร์รัพท์จะถูกส่งผ่านไปตามบัสของข้อมูลและหากมีสัญญาณการอินเทอร์รัพท์เกิดขึ้นมากกว่า 1 สัญญาณ อุปกรณ์ควบคุมอินเทอร์รัพท์จะตรวจสอบค่าความสำคัญของสัญญาณแล้วจัดลำดับงานก่อน-หลัง ส่งต่อไปยังซีพียู

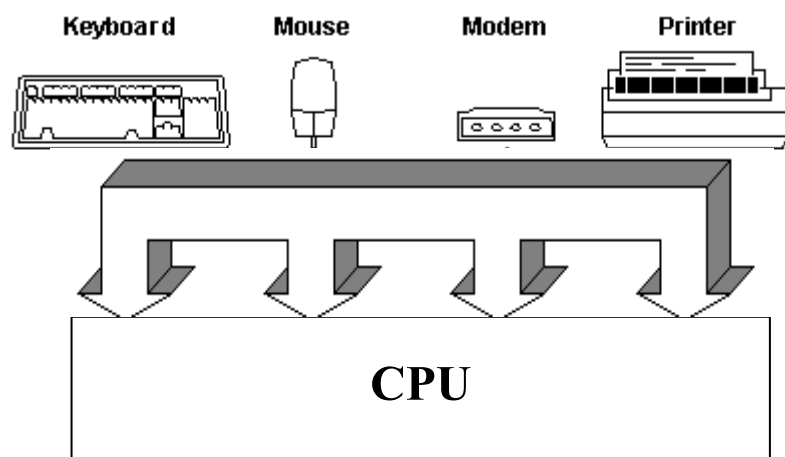

ภาพที่ 7.7 แสดงวิธีการรับ-ส่งข้อมูล แบบ IRQ

ที่มา (http://www.windowsnetworking.com/articles_tutorials/interrupt.html, 2552)

7.7.3 Mail Box

วิธีการ รับ-ส่ง ข้อมูลแบบ Mail Box นั้นซีพียูจะกันเนื้อที่หน่วยความจำส่วนหนึ่งเอาไว้รอรับข้อความ (Message) จากอุปกรณ์ที่ต้องการให้ซีพียูช่วยประมวลผล หากมีอุปกรณ์ใดต้องการให้ซีพียูช่วยประมวลผล อุปกรณ์นั้นต้องส่งข้อความ มายังซีพียู โดยหากมีข้อความของอุปกรณ์ต่างๆ มากกว่า 1 ข้อความ ซีพียูก็จะจัดลำดับงานก่อน-หลัง ตามลำดับข้อความที่ซีพียูได้รับมาจากอุปกรณ์

ภาพที่ 7.8 แสดงวิธีการรับ-ส่งข้อมูล แบบ Mail Box

ที่มา (http://www.windowsnetworking.com/articles_tutorials/interrupt.html, 2552)

7.7.4 DMA (Direct Memory Access)

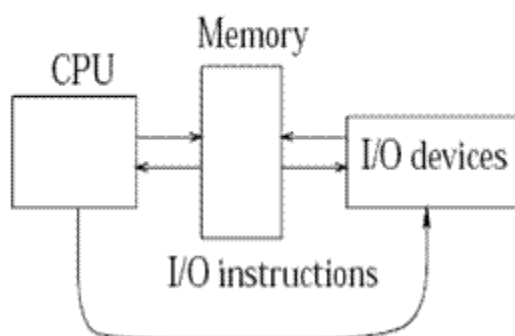
DMA เป็นการรับ – ส่ง ข้อมูลระหว่างอุปกรณ์ โดยไม่ต้องส่งผ่านซีพียู ซึ่ง DMA สามารถเกิดได้กับทุกอุปกรณ์และทุกช่วงเวลาที่มีซีพียูกำลังคำนวณผลทางตรรกะ ซึ่งเป็นช่วงที่ซีพียูกำลังคำนวณผลโดยใช้ ALU ในการทำงานซึ่งซีพียูจะไม่ใช้หน่วยความจำในการทำงาน

เมื่อโปรเซสต้องการส่งข้อมูลให้อุปกรณ์ต่างๆ ข้อมูลที่ถูกส่งจะถูกเก็บไว้ในหน่วยความจำที่ถูกครอบครองโดยโปรเซส การส่งข้อมูลจะกระทำโดยซีพียูเป็นผู้ดึงข้อมูลมาจากหน่วยความจำส่วนนี้และส่งไปให้อุปกรณ์ต่างๆ ในทางกลับกันเมื่ออุปกรณ์ต่างๆ ต้องการส่งข้อมูลให้โปรเซส ข้อมูลจะถูกส่งผ่านซีพียูไปไว้ในหน่วยความจำส่วนนี้ จากนั้นโปรเซสจึงนำข้อมูลไปใช้ได้ วิธีการรับส่งข้อมูลต้องผ่านซีพียู เป็นไปได้ช้าและเปลืองเวลาของซีพียู ดังนั้น ถ้าเราสามารถรับส่งข้อมูลได้โดยไม่ต้องผ่านซีพียูก็จะทำให้การรับข้อมูลเร็วขึ้น และยังสามารถใช้ซีพียูสำหรับประมวลผลโปรเซสอื่นได้ต่อไป

การรับส่งข้อมูลแบบ DMA จำเป็นต้องอาศัยแชนแนล (Chanel) หรือตัวควบคุม DMA (DMA controller) แชนแนลจะทำหน้าที่แทนซีพียู เมื่อต้องการรับส่งข้อมูลแบบ DMA แชนแนลจะส่งสัญญาณไปบอกให้ซีพียูรับรู้ ซีพียูจะสั่งให้แชนแนลทำธุรกรรมควบคุมการส่งข้อมูล จากนั้นซีพียูจะไปทำงานอื่น และเมื่อการทำ DMA เสร็จสิ้น แชนแนลจะส่งสัญญาณบอกให้ซีพียูรับรู้อีกครั้งว่าการทำ DMA เสร็จสิ้นลงแล้ว

Direct Memory Access (DMA) Structure

ภาพที่ 7.9 แสดงวิธีการรับ-ส่งข้อมูล แบบ DMA

ที่มา (http://www.windownetworking.com/articles_tutorials/interrupt.html, 2552)

ในขณะที่ซีพียูกำลังทำงานอื่นอยู่ และมีการทำ DMA เกิดขึ้นพร้อมกันด้วย แต่การทำงานของ DMA ไม่ได้เกิดขึ้นตลอดเวลา เพราะในช่วงการรับส่งข้อมูลระหว่างหน่วยความจำกับแชนแนลนั้น แชนแนลจำเป็นต้องใช้บัสข้อมูลและแอดเดรสบัสเท่านั้น เช่น ซีพียูกำลังคำนวณฟังก์ชันทางคณิตศาสตร์ ซึ่งไม่จำเป็นต้องดึงข้อมูลจากหน่วยความจำไปใช้งาน ในช่วงเวลานี้ บัสข้อมูลและแอดเดรสบัสไม่ถูกใช้งานโดยซีพียู ดังนั้นการทำ DMA จึงสามารถทำได้ และเมื่อใดที่ซีพียูต้องการใช้หน่วยความจำ การทำ DMA จะต้องหยุดการทำงาน รอจนกว่าซีพียูจะหยุดใช้งาน บัสข้อมูลและแอดเดรสบัส จึงจะสามารถทำ DMA ต่อได้ การทำงานที่ DMA ใช้บัสทั้งสองในขณะที่ซีพียูไม่ใช้งานเรียกว่า การขโมยรอบเวลา (Cycle Stealing)

7.8 ระบบย่อยรับ-แสดงผล (Input Output Subsystems)

Kernel ในระบบปฏิบัติการเป็นส่วนที่ติดกับฮาร์ดแวร์ สามารถให้บริการอุปกรณ์ต่างๆ ได้หลายชนิดด้วยกัน ภายใน Kernel จะมีระบบย่อยอินพุต/เอาต์พุต (I/O Subsystem) ซึ่งเป็นตัวสำคัญในการให้บริการอุปกรณ์ต่างๆ ดังนี้ (น.ท. ไพศาล โมลิสกุลมงคล และคนอื่น ๆ, 2545)

7.8.1 การจัดเวลาอินพุต/เอาต์พุต (I/O Scheduling)

I/O Scheduling เป็นส่วนหนึ่งของ Kernel ซึ่งช่วยจัดลำดับขั้นตอนต่างๆ ให้กับซีพียู เพื่อให้การทำงานของซีพียูเต็มประสิทธิภาพ การจัดการขั้นตอนที่ดีจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ของระบบได้เป็นอย่างดีโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด จะขอยกตัวอย่างการอ่านบล็อกข้อมูลจากดิสก์ สมมุติว่ามีโปรเซสที่ต้องการทำอยู่ 3 โปรเซสด้วยกัน โปรเซสที่ 1 บล็อกข้อมูลอยู่ตอนท้ายของโปรเซส ส่วนที่ 2 บล็อกข้อมูลอยู่ตอนต้นของโปรเซส ส่วนโปรเซสที่ 3 บล็อกข้อมูลอยู่ตอนกลางของโปรเซส ถ้าระบบทำงานตามลำดับโปรเซสที่ 1, 2, 3 จะพบว่าอ่านจะต้องเลื่อนไหว่ที่ไปมาเป็นอย่างมาก แต่ถ้าจัดลำดับเสียใหญ่ เป็นโปรเซสที่ 3, 2, 1 หัวอ่านจะเคลื่อนที่น้อยลงมากนอกจากประสิทธิภาพของระบบจะสูงขึ้นแล้ว หัวอ่านยังไม่เสียพลังงานในการเคลื่อนที่และไม่สึกหรองง่าย

7.8.2 การใช้บัฟเฟอร์

บัฟเฟอร์เป็นหน่วยความจำประเภทหนึ่งที่ใช้เก็บข้อมูลขณะที่มีการโอนข้อมูลกันระหว่างอุปกรณ์ทั้งสองชนิด ที่มาจากการสร้างบัฟเฟอร์มีเหตุผล 3 ประการ คือประการแรกสำหรับอุปกรณ์ที่มีความเร็วที่แตกต่างกันมากๆ จะช่วยให้อุปกรณ์ที่มีความเร็วมากไม่ต้องเสียเวลาคอย ตัวอย่างเช่น ไฟล์ที่ข้อมูลที่อ่านจากโมเด็มซึ่งมีความเร็วช้ากว่าดิสก์ ถ้าสามารถอ่านข้อมูลจากโมเด็มมาเก็บไว้ในหน่วยความจำหลักซึ่งใช้เป็นบัฟเฟอร์ก่อนแล้วเขียนลงในดิสก์ครั้งเดียวจะช่วยให้การทำงานเร็วยิ่งขึ้น ในกรณีของโมเด็มอาจจะมีบัฟเฟอร์ 2 ชุดด้วยกัน ชุดแรกเมื่อทยอยอ่านข้อมูลจากโมเด็มจนเต็มแล้วเขียนลงดิสก์ ในระหว่างเขียนลงดิสก์นั้นจำเป็นต้องใช้บัฟเฟอร์อีกชุดหนึ่งเพื่อเก็บข้อมูลที่กำลังอ่านจากโมเด็มอย่างต่อเนื่องข้อมูลจะได้ไม่มีการสูญเสีย

ประเภทที่สองสำหรับการใช้บัฟเฟอร์เพื่อปรับปรุงอุปกรณ์ที่มีความสามารถในการถ่ายโอนข้อมูลที่มีขนาดต่างกันให้สามารถทำงานควบคู่กันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการสุดท้ายเพื่อใช้สำหรับการทำแบ็คอัพข้อมูลซึ่งมักจะใช้เป็นประจำในคอมพิวเตอร์ เป็นการป้องกันการสูญเสยข้อมูล ทำให้อุปกรณ์ต่างๆ เป็นอิสระในขณะที่มีการจัดสรรเนื้อที่บนดิสก์ให้เป็นระเบียบ นอกจากนั้นยังนำไปใช้ในการทำหน่วยความจำเสมือนทำให้ระบบมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

7.8.3 การใช้แคช

แคช คือหน่วยความจำประเภทหนึ่งที่มีความเร็วสูงมาก ประโยชน์ของการใช้แคช การเข้าถึงข้อมูลในแคชสามารถทำได้รวดเร็วกว่าในดิสก์ จุดประสงค์ของการใช้แคชสำหรับอุปกรณ์มีจุดประสงค์เดียวกันกับบัฟเฟอร์ คือไว้สำหรับทำเบ็คอัพ แต่เนื่องจากแคชทำงานได้เร็วกว่า สำหรับงานบางประเภทการใช้แคชจะดีกว่า แต่เนื่องจากแคชมีราคาแพงกว่าบัฟเฟอร์มาก ดังนั้นการทำเบ็คอัพเนื้อที่มากๆ จึงจำเป็นต้องใช้บัฟเฟอร์แทน

7.8.4 สพูลลิงและการสงวนดีไวซ์ (Spooling and Device Reservation)

สพูล (spool) คือบัฟเฟอร์ชนิดหนึ่งสำหรับการเก็บข้อมูลหลายๆ ไ่ว้รวมกัน ตัวอย่างของสพูลที่ถูกนำมาใช้ได้แก่ เครื่องพิมพ์ โดยเฉพาะระบบที่ใช้เครื่องพิมพ์ร่วมกันในขณะส่งพิมพ์ ระบบปฏิบัติการจะใช้สพูลลิงเข้ามาจัดการข้อมูล แล้วนำไปเก็บในสพูลตามลำดับที่ส่งเข้ามา สพูลจะเป็นตัวที่ทำหน้าที่จัดคิวให้กับเครื่องพิมพ์ไม่ให้ปะปนกัน ขณะทำงานต่างๆ เก็บอยู่ในสพูล ผู้ใช้สามารถควบคุมผ่านระบบปฏิบัติการ ให้สามารถยกเลิกการพิมพ์งานใดๆ ได้ หรือแม้กระทั่งจัดลำดับการพิมพ์ใหม่ได้เช่นกัน

7.8.5 Error Handling

ตัวระบบปฏิบัติการเองที่ทำหน้าที่ประสานการติดต่อระหว่างอุปกรณ์กับแอปพลิเคชันต่างๆ ของผู้ใช้ ทำให้ระบบปฏิบัติการมีความสามารถในการป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้ สำหรับอุปกรณ์โดยเฉพาะดิสก์ หลายครั้งที่เกิดความล้มเหลวในขณะอ่านข้อมูลจากดิสก์ ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ เช่น อุปกรณ์ชำรุด ระบบคอมพิวเตอร์เกิดโอเวอร์โหลดขึ้น หรือแม้กระทั่งตัวควบคุมดิสก์เกิดขัดข้อง ทำให้ไม่สามารถอ่านข้อมูลได้ ระบบปฏิบัติการสามารถช่วยประสานให้ดิสก์ทำงานได้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น สั่งให้อ่านข้อมูลใหม่ ถ้าอ่านไม่ได้ระบบปฏิบัติการจะฟ้องข้อผิดพลาดของการทำงานออกมา ผู้ใช้จึงจะดำเนินการแก้ไขตามคำแนะนำของระบบ อย่างไรก็ตามถ้าเกิดปัญหาจากอุปกรณ์ หรือแอปพลิเคชัน ระบบปฏิบัติการสามารถฟ้องข้อผิดพลาดได้ แต่ถ้าเกิดขึ้นในตัวระบบปฏิบัติการเองเราไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ได้

ตามหลักการโดยทั่วไป เมื่ออุปกรณ์เรียก System call ระบบจะส่งค่าขนาด 1 บิตกลับมาเพื่อเป็นการตอบรับตัวอย่างเช่นในระบบปฏิบัติการ UNIX ถ้าค่าที่ส่งกลับมาเป็น “errno” แสดงว่ามีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น นอกจากนี้ยังมีรหัสที่แสดงค่าต่างๆ กว่า 100 รหัส ซึ่งระบบจะมีข้อแนะนำและ

แนวทางในการแก้ไขให้ผู้ใช้ได้ปฏิบัติตาม ในทางที่ถูกต้องระบบสามารถบอกถึงสาเหตุของระบบได้โดยการโต้ตอบระหว่างผู้ใช้กับระบบปฏิบัติการ และระหว่างระบบปฏิบัติการกับอุปกรณ์ เช่น ถ้าผู้ใช้แสดงคำสั่งไม่ถูกต้องระบบสามารถตรวจสอบได้จากโปรแกรม แล้วดึงคำสั่งที่ไม่ถูกต้องขึ้นมาแสดงให้ผู้ใช้ทราบ ในตัวอย่าง ข้อผิดพลาดในตัวอุปกรณ์เช่น จุดตรวจสอบ จุดเชื่อมต่อต่างๆ ระบบสามารถตรวจสอบได้จากไค์เวอร์ว่ามีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นที่ใดบ้าง (วิชญ์ พลายมาศ, 2552)

บทสรุป

การจัดการอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับและแสดงผลข้อมูลมีความสำคัญและจำเป็น โดยระบบปฏิบัติการเป็นผู้จัดการอุปกรณ์เหล่านั้น ให้สามารถรับและแสดงผลข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่พื้นฐานของระบบปฏิบัติการที่มีต่ออุปกรณ์ได้แก่ การติดตามสถานะของอุปกรณ์ กำหนดการใช้อุปกรณ์ จัดสรรอุปกรณ์ และ เรียกคืนอุปกรณ์ ในการรับส่งข้อมูลระหว่างซีพียูกับอุปกรณ์ต่างๆ นั้น อาศัยวิธีการหลายวิธี เช่น Polling, IRQ, Mail Box และ DMA และภายใน Kernel ของระบบปฏิบัติการจะมีระบบย่อยอินพุต/เอาต์พุต (I/O Subsystem) ซึ่งเป็นตัวสำคัญในการให้บริการอุปกรณ์ต่างๆ

คำถามท้ายบทที่ 7

1. ระบบปฏิบัติการมีหน้าที่ในการจัดการอุปกรณ์อย่างไรบ้าง
2. จงอธิบายความแตกต่างของอุปกรณ์ชนิด Character Device และ Block Device
3. จงอธิบายหน้าที่ของตัวควบคุมอุปกรณ์
4. จงอธิบายหน้าที่ของตัวขับอุปกรณ์
5. จงอธิบายการรับส่งข้อมูลระหว่างซีพียูกับอุปกรณ์แบบ IRQ
6. จงอธิบายการรับส่งข้อมูลระหว่างซีพียูกับอุปกรณ์แบบ DMA

ปฏิบัติการ

ให้นักศึกษาทำปฏิบัติการที่ 6

เรื่อง ศึกษาวิธีการจัดการอุปกรณ์ Input/Output ของระบบปฏิบัติการ Windows

โดยดาวน์โหลดแบบฟอร์มปฏิบัติการได้ที่ <http://roongrote.crru.ac.th/CT2403.html>

เอกสารอ้างอิง

- น.ท.ไพศาล โมลิตกุลมงคล, ผศ.น.ท.ดร.ประสงค์ ปราณีตพลกรัง, น.ต.เมธา สุนทรสารทูล,
น.ต.สุชาติ วีรกุลวัฒนา, ร.ท.อนุโชติ วุฒิพรพงษ์. (2545). **ระบบปฏิบัติการ (Operating Systems)**. กรุงเทพฯ : ไทยเจริญการพิมพ์.
- นริรัตน์ นิยมไทย. (2549). **ระบบปฏิบัติการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- พิรพร หมุนสนิท, สุธีพงศาสกุลชัย และอัจจิมา เลี้ยงอยู่. (2553). **ระบบปฏิบัติการ (Operating Systems)**. กรุงเทพฯ : เคทีพี.
- วิษณุ ปลายมาศ. (2552). **ระบบปฏิบัติการ (Operating Systems)**. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเกชั่น.
(2552). [Online]. Available HTTP:
<http://www.kroah.com/log/2006/05/24/>.
- (2552). [Online]. Available HTTP:
<http://cgi.ebay.com.my/ws/eBayISAPI.dll?ViewItem&item=280349097850>.
- (2552). [Online]. Available HTTP:
<http://www.srisamut.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=5337331>.
- (2552). [Online]. Available HTTP:
<http://pirun.ku.ac.th/~b4904281/page2.html>.
- (2552). [Online]. Available HTTP:
http://www.mahamodo.com/server/R300_5_IntelChipControl.JPG.
- (2552). [Online]. Available HTTP:
http://www.windownetworking.com/articles_tutorials/interupt.html.